

Національний авіаційний університет
Кафедра цивільної та промислової безпеки

**Методичні вказівки та завдання для виконання контрольної
роботи з дисципліни**
**“Кадрова політика та організаційно-правові аспекти роботи з
персоналом”**

**для слухачів заочної форми навчання за освітнім рівнем “магістр” за
спеціальністю 263 Цивільна безпека”, освітня програма “
Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі”**

В методичних вказівках наведений зміст і варіанти та викладені вимоги до виконання контрольної роботи з дисципліни «Кадрова політика та організаційно-правові аспекти роботи з персоналом»

I. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи.

Методичні вказівки та завдання на контрольні роботи для слухачів заочної форми навчання розроблені відповідно до вимог діючих нормативних актів Міністерства освіти і науки України та галузевих стандартів вищої освіти. Зміст завдань відповідає навчальній програмі з дисципліни Кадрова політика та організаційно-правові аспекти роботи з кадрами” з підготовки фахівців кваліфікаційного рівня “магістр” із Спеціальності 261 “Пожежна безпека” та 263 “Цивільна безпека” за спеціалізаціями “Управління у сфері протипожежного захисту”, “Управління у сфері цивільного захисту”.

Робота виконується на аркушах паперу формату А-4 з оформленням титульного листа де вказується назва навчального закладу, назва дисципліни, прізвище та ініціали слухача, курс, номер спеціальності варіант та номер навчальної групи.

Контрольна робота передбачає виконання теоретичного та двох практичних завдань за варіантами які обираються по порядковому номеру прізвища в навчальному журналі слухачів

1. Порядок виконання теоретичного завдання та зміст теоретичного завдання.

Зміст теоретичного завдання викладається за темою відповідно до номеру варіанту. Тему теоретичного завдання необхідно розбити на окремі питання, зберігши при цьому логічний зв'язок між окремими питаннями.

Розкриття теми завдання слід проводити спираючись на літературні джерела, законодавчі і нормативно-правові акти, накази, розпорядження тощо, а також спираючись на практичну діяльність органів і підрозділів МНС.

Бажано висловлювання слухачем особистої думки і пропозицій з проблемних питань щодо кадрової роботи і роботи с кадрами.

Зміст теоретичного завдання.

Варіант 1. Кадрова політика ДСНС України як складовий елемент кадрової політики держави. Об'єкт кадрової політики.

Цілі, задачі та сутність кадрової політики держави. Визначення об'єкту кадрової політики та його характеристика. Характеристика підсистем кадрової політики: управління трудовими ресурсами, зайнятістю персоналом. Сучасний стан кадрової політики в умовах реформування ДСНС та його підрозділів.

Рекомендована література: 1,2,3,4,7.

Варіант 2. Кадрова політика як система управління людьми. Система управління кадрами та його підрозділами.

Надати характеристику трудовим ресурсам як об'єкт державного і територіального управління, робоча сила як об'єкту виробничо-територіального управління, персоналу і кадрам як об'єкту галузевого управління. Організація управління в роботі з кадрами в ДСНС – організація роботи кадрових служб і керівників служби ЦЗ.

Література: 1,2,3,4,5,7.

Варіант 3. Соціальне управління і кадрова політика.

Сутність управління, соціальне управління та його форми, зміст управління людськими ресурсами, цілі, роль і структура кадрової політики, проблеми кадрової політики.

Література: 1,2,3,7.

Варіант 4. Класифікація кадрів та їх відтворення на прикладах діяльності ДСНС України.

Загальні визначення поняття „кадри”, «персонал». Основні признаки класифікації кадрів, тип і фази відтворення кадрів. Класифікація кадрів ДСНС та його підрозділів.

Література: 1,2,3,8,28.

Варіант 5. Планування і прогнозування кадрової роботи.

Методи планування і прогнозування в кадровій політиці. Планування роботи с кадрами, види планування, зміст планів. Прогнозування в управлінні персоналом, методи прогнозування і планування та їх сутність.

Література: 1,2,3,4,6.

Варіант 6. Порядок визначення потреби в спеціалістах та методи розрахунку потреби в кадрах на прикладі діяльності ДСНС України .

Планування чисельності і складу працівників, загальна і додаткова потреба в кадрах, методи розрахунку потреби в кадрах їх сутність і загальна характеристика. Існуючі підходи до обґрунтування чисельності робітників які займаються наглядовою діяльністю у сфері пожежної і техногенної безпеки та особового складу системи реагування на небезпечні події таНС.

Література: 1, 2,3,4,6.

Варіант 7. Кадри управління та система їх підготовки. Роль управління у сфері роботи з кадрами.

Кадри управління с точки зору їх соціальної ролі, класифікація кадрів по сферам організації суспільства та ієрархії управління. Кадри управління апаратів і підрозділів ДСНС України. Вимоги до рівня підготовки сучасного керівника та системи відбору кандидатів для заняття керівних посад.

Література: 1, 3,4,8,28,29.

Варіант 8. Освіта та її роль в системі підготовки кадрів.

Загальні державні підходи, щодо системи підготовки кадрів, законодавство у сфері освіти, структура освіти, галузі знань, кваліфікаційні рівні та освітні ступені. Характеристика і стан системи підготовки, перепідготовка і підвищення кваліфікації кадрів в ДСНС України.

Література: 15,16,28,29,34.

Варіант 9. Управління у сфері роботи з кадрами.

Основні положення роботи з кадрами в ДСНС України, зміст кадрової політики, основні напрямки кадрової роботи, принципи і система кадрової роботи. Кадрові апарати ДСНС як функціональні підрозділи служби цивільного захисту. Організація роботи кадрових служб, особливості роботи з кадрами в системі ДСНС. Роль і місце керівника кадрового апарату у роботі з кадрами.

Література: 2,3,5,6,22,29,35.

Варіант 10. Місце і роль кадрових апаратів в реалізації кадрової політики ДСНС України та система кадрової роботи.

Навести структуру кадрових апаратів територіальних органів управління. Функції і повноваження кадрових апаратів та шляхи їх реалізації. Вимоги до робітників кадрових апаратів. Система кадрової роботи як комплекс який забезпечує удосконалення структури кадрів, планування, форм і методів підбору, стимулів підвищення ефективності роботи з персоналом.

Література: 2,3,5,6,7,35.

Варіант 11. Зміст кадрової роботи та основні її напрямки і принципи.

Слід розкрити зміст кадрової роботи на прикладі діяльності ГУ(У)ДСНС області, районного (міського) управління, відділу або сектору . Спираючись на загальне визначення напрямків і принципів кадрової роботи, положення про кадрові апарати та функціональні обов'язки їх працівників охарактеризувати елементи кадрової роботи.

Література:2,3,4,5,35.

Варіант 12. Місце і роль керівника служби цивільного захисту в проведенні і організації роботи з кадрами.

Обов'язки та відповідальність керівника на етапі вивчення та відбору кандидатів на службу, оформлення, організації підготовки, входження в посаду підлеглих, несення служби, просування по службі, звільнення підлеглих тощо. Взаємодія в роботі з кадровими апаратами. Вимоги керівних документів до керівників підрозділів ДСНС стосовно роботи з кадрами.

Література: 2,3,4,8,10,25,26.

Варіант 13. Планування роботи та облік кадрів.

Види планування, зміст комплексної програми „кадри”, єдина система планування кадрової роботи, складові показники єдиної системи планування. Порядок обліку кадрів, основний документ щодо обліку кадрів їх структура і зміст.

Література: 2,3,5,22.

Варіант 14. Законодавче та нормативно-правове регулювання порядку проходження служби цивільного захисту в органах ДСНС України.

Провести аналіз змісту і стану законодавчого та нормативно-правового забезпечення порядку проходження служби в органах і підрозділах ЦЗ та соціального захисту працівників

Література: 7,8,9,11,13,19 та інші діючі нормативно-правові документи, накази тощо.

Варіант 15. Права, обов'язки, відповідальність співробітників служби ЦЗ, умови несення служби, прийом на службу .

Користуючись відповідними законодавчими, нормативно-правовими документами, наказами, розпорядженнями ДСНС України розкрити і прокоментувати суть поставлених питань.

Література: 7,8,19 та інша.

Варіант 16. Порядок призначення на посади та переміщення по службі. Тимчасове виконання обов'язків за посадами.

Користуючись відповідними законодавчими, нормативно-правовими документами розкрити і прокоментувати зміст поставлених питань

Література: 8,19 та інша.

Варіант 17. Кадровий резерв та робота з ним.

Принципи і методи роботи з резервом, порядок формування резерву в ДСНС України та його апаратах і підрозділах. Організація роботи з резервом. Критерії діяльності фахівців для зарахування в резерв на відповідні посади.

Література: 2,3,4,5,28 та інші.

Варіант 18. Атестація як форма оцінки якісного складу кадрів. Присвоєння та позбавлення спеціальних звань.

Користуючись відповідними нормативно-правовими документами, літературними джерелами, наказами тощо визначеної теми розкрити та прокоментувати суть поставлених питань.

Література: 8,19,25 та інша.

Варіант 19. Відпустки їх види та умови надання.

Користуючись відповідними законодавчими і нормативними документами, наказами, розпорядженнями ДСНС України розкрити і прокоментувати суть питання.

Література: 7,13,19. та інша.

Варіант 20. Порядок звільнення зі служби в запас та відставку.

Користуючись відповідними законодавчими і нормативно-правовими документами розкрити і прокоментувати суть питання.

Література: 8,19,20 та інша.

Варіант 2 Соціально-психологічної та індивідуальної виховної роботи в підрозділах ДСНС України. Організація та проведення гуманітарної підготовки.

Зміст, форми і методи соціально психологічної роботи. Завдання, . Завдання, форми, принципи індивідуальної роботи. Психологічне супроводження виховної роботи. Планування та облік виховної та індивідуальної виховної роботи. Роль і місце керівника служби цивільного захисту в організації і проведенні виховної та соціально-психологічної роботи з підлеглими. Дотримання дисципліни та законності при проведенні виховної роботи. Зміст та порядок проведення гуманітарної підготовки.

Література: 17,18,31.

Варіант 22. Організація роботи з молодими фахівцями та ветеранами в органах і підрозділах ДСНС України.

Відбір, стажування, входження в посаду, наставництво, соціальний і правовий захист молодих спеціалістів. Ветеранські організації їх роль і завдання, місце і роль керівника служби ЦЗ в роботі з ветеранами.

Література: 2,7,8,18 та інш.

Варіант 23. Вимоги до керівних кадрів ДСНС України. Якісні характеристики керівника.

Функції керівника в процесі управління. Поняття і сутність стилю управління. Керівник як ділова людина, соціальний лідер, вихователь. Культура працівника служби ДСНС. Оцінка результатів діяльності керівника органу і підрозділу МНС.

Література: 1,2,3, 4, та інша.

Варіант 24. Система підготовки кадрів ДСНС та шляхи її удосконалення.

Загальні державні підходи до системи підготовки кадрів, законодавство у сфері освіти, напрями(галузі знань) підготовки, освітні рівні, ступені. Система підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів ДСНС від рівня рядового і молодшого начальницького складу до середнього і старшого.

Література: 3,8,15,16,29,34.

Варіант 25. Управління плинністю кадрів та службовою дисципліною.

Оцінка стану плинності кадрів. Розробка та впровадження заходів по зниженню плинності кадрів. Організація управління трудовою (службовою) дисципліною.

Література: 1,2,10,18 та інша.

2. Порядок виконання практичної частини контрольної роботи.

Практичні завдання виконуються шляхом самостійної розробки (складання) відповідно до варіанту документів, спираючись на вимоги до форми і змісту цих нормативних документів (наказів, розпоряджень, тощо) ДСНС.

Примітка

При виконанні контрольної роботи дозволяється використовувати і інші джерела які розкривають суть і зміст завдання крім старих нормативних документів, наказів, розпоряджень які відмінено.

II. Завдання.

Для виконання контрольної роботи з дисципліни „Кадрова політика та організаційно-правові аспекти роботи з персоналом”.

№ варіанту	Теоретичне завдання	Практичне завдання	Практичне завдання	Примітка
1	2	3	4	5

1.	Кадрова політика ДСНС України як елемент кадрової політики держави. Об'єкт кадрової політики та його характеристика.	Розробити проект щорічного плану роботи з персоналом ГУ(У)ДСНС.	Скласти висновок про приймання на службу в ДНС України.	
2.	Кадрова політика як система управління людьми. Система управління кадрами в ДСНС та його підрозділах.	Скласти проект штатного розкладу на підрозділ ОРС чисельністю 50 чол.	Підготувати позачергову атестацію на співробітника по фактам незадовільного виконання ним своїх обов'язків.	
3.	Соціальне управління і кадрова політика. Ціль, роль і структура кадрової політики.	Скласти список резерву на висунення по підрозділу ДСНС.	Підготувати документи на призначення підлеглого на вищу посаду.	
4.	Класифікація кадрів та їх відтворення на прикладах діяльності ДСНС.	Скласти проект плану роботи з особовим складом (розділ) районного відділу(сектору)ГУ(У) ДСНС.	Підготувати документи для відділу кадрів по прийняттю відібраного кандидата на службу в ДСНС.	
5.	Планування і прогнозування кадрової роботи. Методи планування і прогнозування в кадровій політиці.	Скласти проект контракту з особою начальницького складу про проходження служби цивільного захисту в органах і підрозділах ДСНСУ.	Підготувати документи для відділу кадрів по прийняттю відібраного кандидата на службу в ДСНС	
6.	Порядок визначення потреб в спеціалістах та методи розрахунку потреб в кадрах на прикладі діяльності	Скласти квартальний план проведення індивідуальної роботи з особовим	Підготувати подання на призначення.	

7.	ДСНС. Кадри управління та система їх підготовки. Роль управління в сфері роботи с кадрами ДСНС.	складом начальника підрозділу. Скласти піврічний план проведення наставництва.	Підготувати подання на звільнення.	
8.	Освіта та її роль в системі підготовки кадрів ДСНС.	Розробити план соціально-психологічних і культурно-масових заходів до святкування дня рятувальника.	Підготувати подання на присвоєння первинного звання.	
9.	Управління у сфері роботи с кадрами.	Скласти список резерву на висунення по підрозділу МНС.	Скласти лист бесіди.	
10.	Місце і роль кадрових апаратів в реалізації кадрової політики ДСНС та система кадрової роботи.	Скласти проект квартального плану (розділу плану) роботи з особовим складом.	Підготувати нагородний лист. На особу нач.складу	
11.	Зміст кадрової роботи та основні її напрямки і принципи.	Скласти проект штатного розкладу на підрозділ ДСНС чисельністю 75 чол.	Підготувати подання на зарахування в кадри.	
12.	Місце і роль керівника служби цивільного захисту в проведенні і організації роботи с кадрами.	Розробити план культурно-масових заходів до святкування дня Рятувальника.	Підготувати подання на присвоєння чергового звання.	
13.	Планування роботи та облік кадрів в: <ul style="list-style-type: none"> • В обласних ГУ(У) ДСНС. • Районних відділах, сектора хГУ(У)ДСНС. 	Скласти проект розділу п'ятирічного плану роботи з кадрами ГУ(У)ДСНС України.	Підготувати подання на призначення.	

14.	Законодавче та нормативно-правове регулювання порядку проходження служби цивільного захисту в органах і підрозділах ДСНС України.	Розробити та оформити журнал планування та обліку проведення індивідуальної виховної роботи.	Підготувати подання на звільнення.	
15.	Права, обов'язки, відповідальність співробітників ДСНС, умови несення служби, прийом на службу в ДСНС.	Розробити план соціально-психологічних і культурно-масових заходів до святкування дня Незалежності України.	Скласти біографічну довідку (особисту).	
16.	Порядок призначення на посади та переміщення по службі. Тимчасове виконання обов'язків за посадою.	Розробити заходи до річного плану підрозділу щодо роботи з ветеранами.	Підготувати подання на первинні звання.	
17.	Кадровий резерв та робота з ним.	Скласти квартальний план проведення індивідуальної роботи з особовим складом начальника підрозділу.	Скласти лист бесіди.	
18.	Атестація як форма оцінки якісного складу кадрів. Присвоєння та позбавлення спеціальних звань.	Скласти піврічний план проведення наставництва.	Скласти припис на призначення.	
19.	Відпустки, їх види та умови надання.	Скласти проект квартального плану (розділу плану) роботи з особовим складом.	Підготувати нагородний лист.	
20.				

21.	<p>Порядок звільнення зі служби в запас та відставку.</p>	<p>Розробити заходи до річного плану роботи районного підрозділу МНС щодо роботи з молодими спеціалістами.</p>	<p>Підготувати подання на зарахування в кадри.</p>	
22.	<p>Соціально-психологічна робота та гуманітарна підготовка в органах та підрозділах ДСНС.</p>	<p>Скласти список резерву на висунення по районному підрозділу ДСНС.</p>	<p>Скласти біографічну довідку (особисту).</p>	
23.	<p>Організація роботи з молодими фахівцями та ветеранами в органах і підрозділах ДСНС.</p>	<p>Розробити та оформити журнал планування та обліку проведення індивідуальної виховної роботи.</p>	<p>Підготувати подання на чергове звання.</p>	
24.	<p>Вимоги до керівних кадрів ДСНС. Якісні характеристики керівника.</p>	<p>Розробити план соціально-психологічних і культурно-масових заходів до святкування дня рятувальника.</p>	<p>Підготувати службову атестацію на підлеглого.</p>	
25.	<p>Система підготовки кадрів ДСНС та шляхи їх удосконалення.</p>	<p>Розробити та оформити журнал планування та обліку проведення індивідуальної виховної роботи.</p>	<p>Скласти лист бесіди.</p>	
	<p>Управління плинністю кадрів та службовою дисципліною.</p>	<p>Розробити заходи до річного плану роботи районного підрозділу ДСНС щодо роботи з молодими спеціалістами.</p>	<p>Підготувати подання на зарахування в кадри.</p>	

Рекомендована література

1. О.В.Альбощій, М.В.Болоцьких, М.М.Кулешов, О.О.Калашніков, С.А.Рашкевич, О.О.Труш та інш. Основи управління в органах і підрозділах МНС України: Навч.посібник,УЦЗУкраїни, Харків 2009р.
2. Г. Щекин. Основы кадрового менеджмента: Учебник Межрегиональная академия управления Киев; 1999р.
3. В.П.Садковий, М.М.Кулешов, В.М.Попов Керівник служби цивільного захисту. Навч.посібник НУЦЗЦ України Харків 2011р.
4. М.М.Кулешов, Л.Т. Малиновська Актуальні питання з формування кадрової політики та порядку проходження служби в органах і підрозділах цивільного захисту. Практичний посібник. Харків 2013р.
5. Войченко Е.Г. Планирование и организация работы отделов кадров; справочное пособие -К.: Вища школа, 1986р.
6. Н.Н. Брушлинский: Совершенствование организации и управления пожарной охраной. Совместное издание СССР-НРБ, Москва 1986.
- 7.Кодекс Законів про працю України № 137/98-ВРр
- 8.Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 року № 5403-VI, введений у дію Законом України з 01.07.2013 року;
- 9.Закон України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 № 2297-VI
- 10.Закон України «Про Дисциплінарний статут служби цивільного захисту» № 1068-VI від 5 березня 2009 року.
- 11.Закон України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб» № 2262-XII від 09.04.1992 року
- 12.Закон України «Про державні нагороди України» № N 1549-III від 16 березня 2000 року.
- 13.Закон України «Про відпустки» № 504/96-ВР від 15 листопада 1996 року
- 14.Указ Президента України від 25.01.2012 року № 33;
15. Закон України “Про освіту” (1060-17)

16. Закон України “Про вищу освіту” №1556-III від 01.07 2014р.м.Київ .
17. Указ Президента України від 4 вересня 1998 року №981/1998 “Про Концепцію виховної роботи у Збройних Силах та інших військових формуваннях України”
- 18.Настанова щодо організації соціально-гуманітарної роботи з особами рядового і начальницького складу органів і підрозділів ЦЗ МНС України (Наказ МНС від 06.03.2008р-177.
19. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2013 року № 593 «Про затвердження Положення про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу»;
- 20.Постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 1992 року № 393 «Про порядок обчислення вислуги років, призначення та виплати пенсії та грошової допомоги особам офіцерського складу, прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та членам їхніх сімей».
- 22.Наказ ДСНС України від 18.10.2013 року № 656 «Про затвердження Порядку ведення обліку кадрів в органах і підрозділах цивільного захисту та Правил оформлення і ведення особових справ осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту»
- 23.Наказ Міністра оборони України № 33 від 17.01.2014 року «Про відомчі заохочувальні відзнаки ДСНС України»;
24. Наказ ДСНС України від 07. 05. 2014 року № 235 «Про преміювання осіб, нагороджених відомчими заохочувальними відзнаками ДСНС України».
25. Наказ МВС України від 10. 09. 2014 року № 929 «Про затвердження Порядку проведення атестування осіб рядового і начальницького складу в органах і підрозділах цивільного захисту».
- 26
27. Про затвердження Номенклатури посад для призначення (звільнення) осіб рядового і начальницького складу та працівників. Розподілу повноважень керівників та Примірного порядку призначення на посади (звільнення з посад) деяких категорій посадових осіб. Наказ МНС України від 01.02.2012 року № 149. м.Київ.
28. «Про затвердження порядку формування кадрового резерву для призначення на вищі посади осіб середнього і старшого нач. складу служби цивільного захисту». Наказ МВС України від 29. 11. 2014 року № 1153. м.Київ.
29. Наказ МНС № 480 від 09.12.2003 “Про підготовку керівних кадрів”.
30. Наказ МНС № 149 від 01.02.2012 р. «Про затвердження номенклатури посад для призначення осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту».
- 31.Концепція соціального і гуманітарного розвитку МНС України. Наказ МНС України від 24.01.2005. №4. м.Київ.

32. Наказ МНС № 424 від 31.05.08. «Про введення в дію переліку посад що підлягають заміщенню особами рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та відповідних їм спеціальних звань.

33. Про затвердження типових форм контрактів з особовим складом органів і підрозділів цивільного захисту. Наказ МНС України від 14. 02. 2008 року № 118. м.Київ.

34. Настанова з організації професійної підготовки та післядипломної освіти осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту. Наказ МНС від 01.07.2009р. № 444.

35. Положення про кадрові апарати (підрозділи роботи з персоналом) ГУ(У)ДСНС України.